

Promo-LEX prezintă principalele constatări ale monitorizării implementării Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului pentru perioada 2018 – 2022

Rezultatele implementării Planului Național de Acțiuni în Domeniul Drepturilor Omului (PNADO) în 2018-2019 au fost prezentate de Asociația Promo-LEX.

Raportul conține constatările evaluării intermediare a celui de-al 3 Plan Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului al Republicii Moldova, pentru anii 2018 – 2022, pe două domenii de intervenție: *sistemul național de justiție și respectarea drepturilor omului în localitățile din Stânga Nistrului.*

Autorii Raportului au menționat faptul că primele 2 Planuri Naționale în Domeniul Drepturilor Omului au fost marcate de curențe importante, fiind transformate în documente de politici formale cu impact redus. În schimb, PNADO III este un document mai complex, structurat, conține obiective mai specifice și indicatori de realizare. Un alt element inovativ, care urma să eficientizeze procesul de coordonare și evaluare al progresului PNADO 2018-2022 și să lichideze una din cele mai importante curențe, a fost crearea unui mecanism național eficient de monitorizare a implementării politicilor statului și a recomandărilor internaționale.

În procesul de monitorizare, Promo-LEX, a scos în evidență probleme repetitive de implementare, printre care se numără și **implementarea superficială a unor activități, fără a se ține cont de indicatorii de rezultat.**

Cu toate că, PNADO III include în mare parte recomandările Consiliului ONU pentru drepturile omului, acceptate de Republica Moldova încă în noiembrie 2016, nivelul de realizare

în primii doi ani pe domeniile de intervenție monitorizate, nu a sporit semnificativ.

Potrivit Promo-LEX, este îngrijorător faptul că evaluarea domeniului ce vizează asigurarea respectării drepturilor omului pentru persoanele aflate în custodia Statului, înregistrează mici progrese, în timp ce provocările care au existat și la etapa adoptării PNADO III se mențin actuale.

Analiza domeniului **"Respectarea drepturilor omului în localitățile din Stânga Nistrului"** pentru perioada raportată, relevă unele eforturi ale instituțiilor responsabile în vederea protecției drepturilor omului a persoanelor din regiunea transnistreană, și anume prin: *relansarea activității "Grupului de lucru pe drepturilor omului" (GLDO) și a altor Grupuri de lucru sectoriale; acordarea unui sprijin permanent instituțiilor de învățământ cu predare în grafia latină din regiunea transnistreană; măsuri întreprinse pentru facilitarea liberei circulații pentru elevii și profesorii acestor instituții de învățământ; Perfecționarea cadrului normativ existent în domeniile eliberării documentelor de stare civilă, a actelor de identitate precum și determinării apartenenței sau dobândirii cetățeniei Republicii Moldova pentru locuitorii din stânga Nistrului.*

În pofida măsurilor întreprinse de către instituțiile responsabile de implementarea activităților din domeniul vizat pentru perioada raportată, se mențin în continuare unele provocări, care împiedică atingerea obiectivului general, printre care și **lipsa unui mecanism eficient de coordonare, monitorizare și evaluare a PNADO III.**

Nicoleta Hriplivîi, avocată în cadrul Asociației Promo-LEX, a menționat în cadrul conferinței de prezentare a constatărilor Raportului, că ritmul de implementare a PNADO 2018-2022 este unul foarte lent: „deși înregistrăm anumite progrese, acestea sunt totuși foarte puține în raport cu așteptările societății, fiind departe de obiectivele propuse de PNADO. Există o serie

de restanțe, lipsește comunicarea și coordonarea eficientă între instituțiile desemnate responsabile de implementarea acțiunilor. În unele situații, instituțiile încă nu au elaborat o viziune clară de interacțiune în vederea punerii în aplicare a Planului, deși suntem la mijlocul implementării Planului de Acțiuni și au trecut deja doi ani de la adoptarea acestuia”.

Pentru mai multe informații, contactați:

Nicoleta Hriplivii, Avocată, Asociația Promo-LEX

GSM: 069279133;

E-mail: nicoleta.hriplivii@promolex.md

Promo-LEX prezintă constatările Raportului privind Drepturile Omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Retrospectiva anului 2019

Astăzi, 16 iunie 2020, în cadrul unei conferințe de presă, Asociația Promo-LEX a lansat **Raportul anual – „Drepturile Omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Retrospectiva anului 2019”**. Documentul include constatări privind situația din stânga Nistrului în domeniul drepturilor

omului, precum și analiza acțiunilor actorilor relevanți.

Situația drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova rămâne una dintre marile provocări ale anului 2019. În continuare, acest teritoriu rămâne închis și practic inaccesibil pentru instituțiile sau misiunile de monitorizare reală a drepturilor omului. Drept impact, cei aproximativ 400 000 locuitori, dintre care peste 330 000 cu cetățenia Republicii Moldova, sunt lipsiți de garanții sau instrumente eficiente de protecție a drepturilor lor, în particular: dreptul la libertate și siguranță, dreptul de a nu fi supus torturii și relelor tratamente, libertatea de exprimare și asociere, libertatea de circulație, dreptul la educație, dreptul la proprietate etc.

Comportamentul autorităților Republicii Moldova, al Federației Ruse precum și al administrației de la Tiraspol nu s-a schimbat, astfel că provocările și gravele probleme sistemice la adresa drepturilor omului s-au păstrat, fără nici o tentativă de a căuta și găsi soluții viabile pentru garantarea și respectarea drepturilor fundamentale ale omului în acest teritoriu al Republicii Moldova.

Autorii raportului constată că autoritățile Federației Ruse continuă să influențeze decisiv evenimentele în acest teritoriu, ca urmare a suportului politic, militar și economic, oferit necondiționat administrației de la Tiraspol, contrar angajamentelor bilaterale și internaționale și mai ales a statutului său de mediator în procesul de rezolvare a problemei transnistrene.

Promo-LEX remarcă faptul că numeroasele constatări ale Curții Europene a Drepturilor Omului în cele 16 hotărâri în 34 de cauze transnistrene, pronunțate în 2019, obligă Republica Moldova, Federația Rusă și organizațiile internaționale relevante să grăbească și să eficientizeze discuțiile privind identificarea unor soluții pentru garantarea drepturilor fundamentale pentru toți locuitorii regiunii transnistrene și ai Zonei de Securitate.

Pentru prima dată, în 2 hotărâri Curtea de la Strasbourg a condamnat atât Guvernul Federației Ruse cât și Guvernul Republicii Moldova, recunoscând responsabilitatea acestora de încălcarea drepturilor omului în stânga Nistrului.

Secretarul General al CoE a subliniat în 2019 că există necesitatea imperativă de monitorizare a situației drepturilor

omului în zonele gri, inclusiv regiunea transnistreană a Republicii Moldova.

Pavel Cazacu, Avocat în cadrul Asociației Promo-LEX, a menționat în cadrul

l conferinței că, acțiunile abuzive ale administrației de facto de la Tiraspol continuă să afecteze grav drepturile și libertățile fundamentale ale locuitorilor din stânga Nistrului „Autoritățile constituționale, dar și ceilalți actori relevanți în promovarea și protecția drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, trebuie să depășească etapa măsurilor cu caracter temporar și să își concentreze eforturile spre rezolvarea definitivă a problemelor sistemice. Lipsa unei strategii pe termen lung, precum și frecventele modificări ale strategiilor guvernamentale, nu fac altceva decât să înghețe oricare progres în domeniul drepturilor omului. Creșterea constantă a numărului cazurilor în care CtEDO constată violarea drepturilor omului în regiune, constituie un indicator că actorii implicați în rezolvarea conflictului transnistrean ar trebui să se preocupe primordial de rezolvarea acestor probleme.”

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Pavel Cazacu, Avocat, Asociației Promo-LEX

GSM: 060 04 55 70;

E-mail: pavel.cazacu@promolex.md

APEL PUBLIC privind necesitatea examinării de către Parlamentul Republicii Moldova a oportunității de modificare a mecanismului de constituire a Comisiei Electorale Centrale și a statutului membrilor săi

Asociația Promo-LEX a lansat astăzi, 15 iunie 2020, un Apel privind necesitatea examinării de către Parlamentul Republicii Moldova a oportunității de modificare a legislației electorale privind constituirea, mandatul și componența Comisiei Electorale Centrale.

Prin intermediul Apelului, Promo-LEX reiterează opinia că actuala modalitate de constituire a CEC poate genera în societate suspiciuni privind influențarea politică a

activității acesteia și nu corespunde în totalitate standardelor internaționale în domeniu.

Amintim că, pe parcursul ultimilor ani, Asociația a promovat ideea privind necesitatea operării de modificări la Codul electoral pe subiectul constituirii, mandatului și componenței CEC. Astfel, la data de 11 iulie 2019, Promo-LEX a prezentat prin intermediul unui alt [Apel public](#) un proiect de lege *ferenda* prin intermediul căruia a propus ca toți membrii CEC să activeze permanent, precum și a fost sugerată reducerea numărului de membri CEC de la 9 la 7.

De asemenea, pentru a elimina monopolul partidelor parlamentare în procesul de desemnare a membrilor CEC, precum și pentru a garanta reprezentativitatea tuturor puterilor statului în componența CEC, s-a propus ca membrii să fie desemnați de: Președinție, Parlament, Guvern și Consiliul Superior al Magistraturii. Promo-LEX subliniază că, extinderea listei subiecților cu drept de desemnare a membrilor Comisiei este în concordanță cu recomandarea imperativă expusă de Comisia de la Veneția în Codul Bunelor Practici în Materie Electorală, prin care se subliniază necesitatea includerii unor judecători în componența CEC.

În aceeași ordine de idei, reamintim că, la 13 februarie 2020 Asociația Promo-LEX a publicat suplimentar o [Opinie privind fundamentarea economico-financiară a proiectului de lege ferenda care prevede asigurarea caracterului permanent al mandatului de membru/ă a CEC](#), prin care demonstrează că implementarea proiectului de lege ferenda nu va necesita suportarea din bugetul public a unor cheltuieli de personal diferite substanțial de situația actuală.

Subliniem că anume acum, cu un an până la expirarea mandatului componenței actuale a CEC, este momentul oportun de a iniția și eventual finisa o procedură legislativă la această temă. Acest fapt este îndeosebi de important în contextul Hotărârii Curții Constituționale nr. 11 din 7 mai 2020.

Pornind de la cele expuse în Apel, Asociația Promo-LEX solicită Parlamentului Republicii Moldova să examineze oportunitatea inițierii procedurii legislative pe subiectul constituirii, mandatului și componenței CEC.

Apelul integral, în limba română, poate fi accesat [aici](#).

APEL PUBLIC

privind necesitatea examinării de către
Parlamentul Republicii Moldova a
oportunității modificării mecanismului
de constituire a Comisiei Electorale
Centrale și a statutului membrilor săi

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

OPINIA Asociației Promo-LEX asupra proiectului de Lege nr. 210 din 28.05.2020 pentru modificarea Codului electoral

---

**[Podcast] PUNCT pe URĂ |
Episodul 4 – Discursul de ură**

și recomandările Consiliului Europei

În podcast-ul "PUNCT pe URĂ." Mara Georgescu, coordonatoare de proiect în cadrul Departamentului Anti-discriminare al Consiliului Europei și Cristian Jura, membru al Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței din partea României, vorbesc despre experiența altor state membre ale Consiliului Europei în prevenirea și combaterea discursului de ură, recomandările Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței pentru Republica Moldova și proiectul regional implementat de Consiliu în care Moldova beneficiază nu doar de expertiză.

Poți asculta acest episod în #soundcloud, #googlepodcasts sau #spotify.

Acest podcast este realizat în cadrul campaniei "VOT pentru lege. PUNCT pe ură." implementată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Fundației Soros-Moldova.

APEL PUBLIC | Organizațiile societății civile solicită Comisiei Juridice, Numiri și Imunități să definitiveze

proiectul de lege nr. 301 privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudăcată

În ultimii doi ani, societatea civilă a atras atenția asupra faptului că discursul de ură și instigare la discriminare este din ce în ce mai des utilizat atât în context politic, cât și religios. Doar în anul [2019](#), pe durata de 7 luni de monitorizare realizată de Asociația Promo-LEX, au fost identificate 835 de cazuri de discurs de ură și instigare la discriminare, care au afectat diverse grupuri de persoane.

Astfel, dacă în anul 2018, în spațiul public și mass-media din Republica Moldova s-au înregistrat în medie 2 cazuri/zi, în anul 2019 numărul acestora a crescut până la 4,2 cazuri/zi. Cele mai multe dintre cazuri i-au avut ca autori pe bărbați (87%): politicieni, reprezentanții ai Bisericii Ortodoxe, jurnaliști, formatori de opinie etc.

În același timp, experiența monitorizării campaniilor electorale precedente a Asociației Promo-LEX a arătat că discursul bazat pe diverse forme de intoleranță devine un instrument utilizat tot mai des în procesele electorale din Moldova. Mass-media rămâne a fi cea mai importantă sursă de distribuire a intoleranței în spațiul public. Spre exemplu, doar în perioada [august – noiembrie 2019](#), cazurile de discurs de ură au obținut 6 288 058 de vizualizări, ceea ce reprezintă 51 541 de vizualizări pe zi.

Organizațiile societății civile amintesc că în luna martie 2020, în urma audierii Guvernului Republicii Moldova, [Comitetul ONU pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare a femeilor](#) a recomandat "Adoptarea Legii cu

privire la discursul de ură și sporirea protecției femeilor împotriva acestui tip de discurs, inclusiv prin campanii de sensibilizare în rândul politicienilor și monitorizarea utilizării stereotipurilor discriminatorii și a limbajului sexist în discursul politic și asigurarea remediilor eficiente pentru victime”.

De asemenea, și Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI), în [raportul](#) său privind Republica Moldova, atenționa, în anul 2018, că lipsa de reacție din partea autorităților, mediul online necontrolat, mecanisme ineficiente de sancționare și legislație imperfectă joacă un rol semnificativ în răspândirea urii și a intoleranței în societate.

În anul 2017, [Comitetul ONU pentru Eliminarea Discriminării Rasiale](#) (CERD) a recomandat Republicii Moldova să își revadă legislația în vederea sancționării acestui tip de discurs. CERD și-a exprimat îngrijorarea privind promovarea tot mai frecventă a stereotipurilor și a prejudecăților la adresa unor grupuri vulnerabile: femei, LGBT, musulmani, refugiați, romi, evrei etc., dar și lipsa răspunderii pentru astfel de încălcări.

Amintim că la 5 martie 2020, Comisia Juridică, Numiri și Imunități (Comisia) a organizat [consultări publice](#) pe marginea proiectului de lege nr. 301 (varianta comasată cu proiectul nr. 277 din 20.06.2016) pentru modificarea și completarea unor acte legislative (privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudecată).

În urma acestor consultări, în termen de 10 zile, Comisia urma să definitiveze varianta finală a proiectului de lege, ținând cont de amendamentele propuse de organizațiile societății civile și cele ale Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

În acest sens, organizațiile societății civile reiterează

importanța definitivării proiectului de lege nr. 301/2016 și acceptarea amendamentelor formulate de organizațiile societății civile, precum și a recomandărilor organizațiilor internaționale, care va duce la creșterea gradului de responsabilitate a actorilor implicați în utilizarea discursului de ură și va oferi posibilitatea de a combate eficient faptele motivate de prejudecată, inclusiv discursul de ură.

Astfel, organizațiile semnatare

SOLICITĂ

Adoptarea, în lectura a II –a a proiectului de lege nr. 301 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, luând în considerare următoarele amendamente:

- 1. Excluderea alin. (2) din articolul 346 al Codului Penal, din versiunea actualizată a proiectului.**
- 2. Completarea Codului Contravențional la categoria contravențiilor ce atentează la drepturile politice, de muncă și la alte drepturi constituționale ale persoanei fizice cu următoarea prevedere:**

„Articolul 70¹. Incitare la discriminare

Acțiunile intenționate, îndemnurile publice, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-media, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, îndreptate spre incitare la discriminare, bazate pe motive de prejudecată

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 120 la 210 unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere.”

3. Modificarea articolului 423⁵ Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, Cod

Contravențional, cu includerea responsabilității de sancționare a faptelor stabilite de norma propusă (articolul 70¹) în competența Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Astfel, a se completa articolul 423⁵, după cifra "65¹" cu cifra " 70¹".

Organizații și autorități semnatare:

1. Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității
2. Asociația Promo-LEX
3. Centrul de Resurse Juridice din Moldova
4. Coaliția Națională "Viață fără Violență în Familie"
5. Platforma pentru Egalitate de Gen
6. Centrul de Informații GENDERDOC-M
7. RCTV Memoria
8. INVENTO
9. AO Vesta
10. AO BIOS
11. Asociația de Reabilitare a Invalizilor din RIM
12. Uniunea Organizațiilor Invalizilor RM
13. Alianța INFONET
14. Fundația pentru Dezvoltare
15. Comunitatea WatchDog.MD
16. Rețeaua Națională LEADER
17. LDA Moldova
18. Transparency International-Moldova
19. Institutul pentru Politici și Reforme Europene
20. Asociația Presei Independente
21. Asociația pentru Democrație Participativă "ADEPT"
22. Institutum Virtutes Civiles
23. Centrul Național de Mediu
24. IM Swedish Development Partner
25. Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF)

Apelul este deschis pentru subsemnare! E-

Asociația Promo-LEX solicită Guvernului inițierea proiectului cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirilor minime pentru detenția ilegală și intentarea acțiunilor în regres împotriva reprezentanților organelor de drept vinovate de condamnarea și detenția ilegală a persoanelor

La 3 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a pus punct în cauza civilă inițiată de Igor Savin vs Ministerul Justiției, în temeiul Legii nr. 1545 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor

judecătorești.

Curtea Supremă de Justiție a decis că pentru condamnarea și detenția ilegală, pe o durată de 485 de zile, Igor Savin urmează să fie despăgubit cu suma de 466.630 de lei și 71 de bani în calitate de prejudiciu moral și material (100.000 de lei prejudiciu moral și 366.630 de lei prejudiciu material – salariu ratat). Curtea Supremă de Justiție a casat decizia Curții de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai), prin care judecătorii au decis acordarea unui prejudiciu moral de 100.000 de lei (cu respingerea solicitărilor lui Igor Savin cu privire la încasarea prejudiciului material).

*Condamnarea
și detenția
ilegală*

Drama lui Igor Savin a început în 2011. Acesta lucra pe atunci la Ministerul Finanțelor. A mers într-o inspecție la o întreprindere subordonată Primăriei din Cahul, unde a constatat o serie de ilegalități. Mai exact, întreprinderea indica în registre că a alocat milioane de lei pentru reparația unor sedii, pe când, în realitate, imobilele erau private. Ulterior, șeful întreprinderii din Cahul i-ar fi propus mită, pe care însă Savin a refuzat-o. După aceasta, funcționarul afirmă că au urmat o serie de amenințări ca, într-un final, să-i fie înscenat un caz de luare de mită de către ofițerii CCCEC (CNA).

Sursa imagine: Captură Jurnal TV

După reținere, Igor Savin a fost dus la sediul CCCEC, actualul Centru Național Anticorupție. După ce a fost cercetat penal aproape un an, dosarul său a fost judecat la Cahul timp de patru ani, instanța pronunțându-se abia în 2016. Bărbatul a fost găsit vinovat de acte de corupție și condamnat la 8 ani de închisoare. Nici Curtea de Apel nu i-a dat dreptate, ci doar i-a redus termenul de detenție. Și abia în 2017 magistrații de la Curtea Supremă l-au achitat și au dispus eliberarea imediată din detenție. Argumentele din [Decizia](#) Curții Supreme prin care reclamantul a fost achitat se pare că nu au fost suficiente pentru Procuratura Generală. În 2017, imediat după pronunțarea Deciziei de achitare, Mircea Roșioru, actualul adjunct al Procurorului General, declară recurs în anulare, prin care solicită ca Decizia Curții Supreme de Justiție prin care a fost achitat Igor Savin să fie casată, iar Igor Savin să se reîntoarcă în penitenciar. Recursul în anulare este respins ca [inadmisibil](#).

În urma condamnării sale ilegale, reclamantul (care are grad de dizabilitate, agravat în penitenciar) a fost plasat ilegal în detenție și privat ilegal de libertate pe o durată de 485 de zile și de dreptul de a munci pe o perioadă mai mare de 6 ani. În această perioadă, familia lui Igor Savin a fost privată de surse de venit în condițiile în care soția reclamantului era în concediu de îngrijire a copilului minor, care avea la acel moment vârsta de 1 an, și care avea în grijă și alți 3 copii minori.

Recuperarea prejudiciului moral și material în urma condamnării ilegale

Imediat după pronunțarea Deciziei Curții Supreme de Justiție prin care Igor Savin a fost achitat, în august 2017, reclamantul a inițiat o acțiune civilă în temeiul Legii nr. 1545. De la înaintarea acțiunii civile până la pronunțarea unei decizii definitive și irevocabile în acest caz au trecut

mai mult de doi ani.

În deciziile lor, instanțele naționale au stabilit că suma de 100.000 de lei pentru condamnare ilegală, 485 de zile de suferințe enorme, ar fi suficientă (în cazul reclamantului, o oră de frustrări și suferință, în viziunea statului, ar costa 8 lei). Instanțele naționale au ignorat argumentele prezentate de reclamant, care erau bazate pe calcule obiective (rezultate din jurisprudența CtEDO în cauze similare) și au redus substanțial suma prejudiciului moral solicitat. Instanțele nu și-au argumentat soluția. Pe lângă aceasta, instanța de apel a încercat să aibă rolul de „avocat al bugetului de stat” și a decis că prejudiciul material sub forma salariului ratat nu urmează să fie recuperat de către reclamant. Decizia Curții de Apel a fost casată prin [Decizia](#) Curții Supreme de Justiție din 3 iunie 2020.

Ce urmează?

În continuare, în conformitate cu art. 20 al Legii nr. 1545, Ministerul Justiției (...) după repararea, din contul bugetului respectiv, a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite comise de organele de urmărire penală, de procuratură sau de instanțele judecătorești, vor sesiza Procuratura Generală în vederea stabilirii faptului dacă pot fi calificate drept infracțiuni acțiunile sau inacțiunile persoanei (persoanelor) cu funcție de răspundere sau ale altor persoane care au cauzat prejudiciul material și moral. Sumele încasate ca efect al acțiunii în regres se varsă la bugetul de stat sau, după caz, la bugetul autorității administrației publice locale respective.

Reclamantul reamintește Guvernului Republicii Moldova că în cazul său urmărirea penală a fost realizată și condusă de ofițeri din cadrul CCCEC și de procurorul anticorupție în acea perioadă Valeriu Sîrbu, a fost arestat de judecătorul de instrucție Ion Cotea, judecat și condamnat în prima instanță de judecătoarea Valentina Suruceanu și judecat în Curtea de

Apel de judecătoria Nina Veleva și Evghenii Dvurecenschi (o judecătoare a decedat între timp, de aceea reclamantul își rezervă dreptul să nu-i facă public numele).

Potrivit avocatului Asociației Promo-LEX, Vadim Vieru, „instanțele naționale ar trebui să țină cont de reglementările CtEDO în procesul de stabilire și recuperare a prejudiciului moral și material, să nu recidiveze (unii judecători care au dus la condamnarea țării într-o speță aproape identică, în cauza [Grecu vs Republica Moldova](#) 51099/10, au procedat similar și în cazul lui Igor Savin). În cazul stabilirii cuantumului pentru prejudiciul moral cauzat, judecătorii fac uz de așa-numita intimă convingere, dar, de fapt, stabilesc despăgubiri ne semnificative. Această practică îi descurajează pe cei păgubiți și creează sentimentul de impunitate pentru oamenii legii care continuă să aplice măsuri restrictive și rămân nepedepsiți pentru acțiunile lor ilegale. O soluție ar fi unele modificări la Legea nr. 1545 prin care să se stabilească cuanțumuri minime pentru o zi de detenție ilegală, iar cuanțumul maxim să fie stabilit de către judecător conform intimei sale convingeri”.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Vadim Vieru,
Avocat, Asociația Promo-LEX,
Tel.: (22) 45.00.24, GSM: 068017507,
e-mail: vadim.vieru@promolex.md

Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a decis să continue supravegherea executării hotărârii CtEDO privind asistența medicală și condițiile precare de detenție

La ședința din 4 iunie 2020, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a verificat măsurile pe care le-a întreprins Republica Moldova în vederea executării hotărârilor din grupul de cauze [I.D. v. Moldova](#) (10 hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO)) care se referă în principal la condițiile de detenție precare și la lipsa accesului la asistență medicală adecvată în timpul detenției. Comitetul a formula recomandări obligatorii pentru Guvernul Republicii Moldova, pe care acesta urmează să le execute.

Anterior, Asociația Promo-LEX (ultima comunicare, în parteneriat cu [EPLN – European Prison Litigation Network](#)) a expediat comunicări cu privire la executarea măsurilor generale în acest grup de cazuri. Comunicările au fost expediate la 20 mai 2019 (a se vedea [DH-DD \(2019\) 635](#)) și 20 aprilie 2020 (a se vedea [DH-DD \(2020\) 384](#)). În aceste comunicări au fost descrise problemele actuale în domeniul asigurării condițiilor de detenție în conformitate cu standardele CoE și ONU, calitatea asistenței medicale (inclusiv în contextul pandemiei de COVID-19), supraaglomerarea sistemului penitenciar și întârzierea semnificativă în construcția unui penitenciar. În comunicarea sa, Promo-LEX s-a arătat îngrijorată și de punerea în aplicare

a noului remediu preventiv și compensator pentru a contesta condițiile precare de detenție (inclusiv ineficiența remediei preventiv, durata excesivă a examinării plângerilor deținuților în instanța de judecată și sume financiare insuficiente oferite în calitate de compensații), inclusiv consecințele suspendării temporare a mecanismului preventiv și compensatoriu de către autorități.

Comitetul de Miniștri a luat în considerare informația și recomandările prezentate în comunicarea Asociației Promo-LEX.

Comitetul și-a manifestat îngrijorarea cu privire la modul de aplicare a mecanismului preventiv și compensatoriu de către instanțele de judecată (în special, cu privire la termenele de examinare a cauzelor în instanța de judecată), dar și a indicat că suma actuală stabilită de legislație în calitate de compensație financiară pentru o zi de detenție în condiții proaste (aprox. 2.55 EUR) este prea mică. Comitetul de asemenea s-a arătat îngrijorat de rata înaltă de încarcerare și întârzierea construcției noului penitenciar. Cu privire la asistența medicală, Comitetul a apreciat cu interes măsurile întreprinse de Guvern în contextul prevenirii COVID 19 în sistemul penitenciar, și a încurajat ca aceste eforturi să continue. Cu toate acestea, Comitetul a solicitat ca Guvernul să asigure standardele CPT cu privire la asigurarea asistenței medicale în sistemul penitenciar[1].

Prin Decizia Comitetului de Miniștri din 4 iunie 2020 ([CM/Del/Dec\(2020\)1377/H46-21](#)) a fost decis de a continua supervizarea executării măsurilor generale formulate în grupul de cauze H46-21 I.D. v. Republica Moldova (Plângerea Nr. 47203/06). Astfel, Comitetul a invitat autoritățile să furnizeze, până la 31 martie 2021, informații și cu privire la următoarele aspecte:

- aplicarea în practică a remediei preventiv și compensatoriu;
- informație cu privire la măsurile alternative aplicate pentru ameliorarea condițiilor precare de detenție;

- măsuri luate pentru îmbunătățirea în continuare a asistenței medicale în instituțiile de detenție;
- practica organului de urmărire penală și a instanțelor de judecată de examinare a cererilor deținuților cu privire la acordarea întreprinderilor cu membrii de familie.

Potrivit Directorului de Program al Asociației Promo-LEX, Alexandru Postica, Comitetul de Miniștri a formulat Guvernului următoarele recomandări specifice:

- a invitat autoritățile să finalizeze fără întârziere revizuirea mecanismului preventiv și compensatoriu și le-a încurajat să coopereze strâns cu Secretariatul în acest proces de reformă și să informeze Comitetul miniștrilor cu privire la toate evoluțiile în timp util;
- pe durata procesului de revizuire a mecanismului preventiv și compensatoriu a cerut autorităților să ia toate măsurile necesare pentru a evita aflulul de noi cereri în mod evident întemeiate la Curtea Europeană și a subliniat, în acest context, că sumele compensațiilor bănești acordate la nivel intern nu trebuie să fie nejustificate comparativ cu sumele acordate de Curtea Europeană în cauze similare;
- a invitat în continuare autoritățile să se asigure că se respectă termenul legal de trei luni pentru examinarea plângerilor deținuților depuse în contextul mecanismului preventiv și compensatoriu;

Următoarea evaluare a măsurilor întreprinse de Guvernul RM în grupul cauzelor I.D. v. Moldova, va fi reluată la una din sesiunile Comitetului de Miniștri planificate pe anul 2021.

Prezentarea comunicării Promo LEX în fața Comitetului de Miniștri a fost realizată în cadrul Proiectului „Promovarea Drepturilor Omului în Republica Moldova, inclusiv în regiunea Transnistreană”, implementat de Asociația Promo-LEX, cu suportul financiar al Departamentului Justiție și Drepturile

Omului al Fundației Soros-Moldova.

Pentru mai multe informații, contactați:

Vadim Vieru, Avocat, Asociația Promo-LEX

GSM: +37368017507;

E-mail: vadim.vieru@promolex.md

---

[1]

https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016809e7be6

Dublă presiune în perioada stării de urgență asupra locuitorilor din stânga Nistrului

În perioada de criză, situația drepturilor omului în regiunea transnistreană a înregistrat un regres, iar consecințele negative vor agrava unele probleme ignorate și nerezolvate pe parcursul a numeroși ani. Aceasta este una dintre principalele concluzii ale Asociației Promo-LEX în urma monitorizării situației respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, în contextul pandemiei COVID-19. (Perioada de monitorizare 12 martie – 1 iunie 2020)

Urmare a monitorizării realizate, Promo-LEX a elaborat o analiză a celor mai importante evenimente din această perioadă

care au afectat și continuă să afecteze grav drepturile și libertățile fundamentale ale locuitorilor regiunii transnistrene.

Primele două capitole ale acestui raport reprezintă un sumar al actelor adoptate de către autoritățile constituționale pe de-o parte, și structurile de facto de la Tiraspol pe de altă parte. La fel, în document sunt prezentate consecințele acțiunilor abuzive și disproporționate ale administrației regiunii transnistrene, respectiv analiza drepturilor și libertăților fundamentale ale omului care au avut cel mai mult de suferit.

Astfel, au fost documentate cazuri de încălcare flagrantă a

libertății de circulație în privința mai multor categorii de persoane, a libertății de exprimare, a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, a dreptului la libertatea și siguranța persoanei, dar și restricții în privința celor 8 instituții de învățământ cu predare în limba română din regiunea transnistreană.

Avocatul Promo LEX Pavel Cazacu, a menționat în cadrul unei conferințe de prezentare a constatărilor, că direcția și

evoluția procesului de negocieri sunt greșite și fără perspective: „ ... una din principalele consecințe ale acestei triste realități este faptul că aspectele ce țin de drepturile omului nu au fost o prioritate pentru formatul de negocieri. Astfel, pe timp de pandemie locuitorii din regiunea transnistreană au rămas complet izolați iar părțile implicate în dialog nu au putut soluționa probleme elementare ale acestora.”

Spinovschi Raisa, primar de Cocieri, prezentă la conferință a menționat „ ... cu regret, ne simțim acasă ca în ospeție, îndeosebi în ultimele trei luni, ne-au fost impuse anumite reguli noi care ne-au complicat și mai tare viața. Ne dorim foarte mult cât mai repede să avem o țară integră, să fie scoase toate posturile, nu doar cele interioare. ”

În contextul constatărilor menționate, Promo-LEX recomandă autorităților constituționale, dar și celorlalți actori relevanți ce dețin competențe de promovare și protecție a

drepturilor omului în regiunea transnistreană următoarele:

- sesizarea imediată a organelor de drept privind necesitatea investigării cazurilor de încălcare gravă a drepturilor omului în regiunea transnistreană și în Zona de Securitate și combaterea fenomenului impunității;
- efectuarea unei analize a activității CUC și prezentarea unui raport, inclusiv cu recomandări clare pentru a soluționa problemele identificate și a preveni repetarea unor situații similare;
- elaborarea unor propuneri clare privind instituirea unor/unei misiuni de monitorizare independente, specializate sau tematice, în regiunea transnistreană a Republicii Moldova;

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Pavel Cazacu, Avocat, Asociației Promo-LEX

GSM: 060 04 55 70;

E-mail: pavel.cazacu@promolex.md

Patru persoane din regiunea transnistreană au fost reținute în timp ce se deplasau spre lucru

Astăzi, 4 iunie 2020 în jurul orei 10:00, patru locuitori ai s.Cocieri, angajați ai unui agent economic din aceeași localitate, au fost opriți de către „miliția transnistreană” la unul dintre blocajele instalate la mijlocul lunii martie,

în momentul în care se deplasau pe teritoriul s.Cocieri spre terenurile amplasate până la traseul Râbnița-Tiraspol.

Dacă până acum aceste posturi erau monitorizate de presupușii grănicerii transnistreni, azi posturile au fost patrulate și de către miliția regimului ilegal de la Tiraspol.

În urma discuțiilor recente, [Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon și liderul administrației de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskii](#) au subliniat necesitatea luării, în mod reciproc, a unor măsuri care ar simplifica deplasarea locuitorilor între cele două maluri ale Nistrului, însă cu regret constatăm faptul consolidării posturilor instalate în mod nejustificat și intervenția abuzivă a structurilor din stânga Nistrului pe teritoriul controlat de autoritățile constituționale, încălcând grav drepturile locuitorilor și creând obstacole în activitatea agenților economici.

Așadar, patru persoane care se îndreptau spre terenurile agricole din localitate, au fost reținute și documentate abuziv de către miliție, drept pretext servind faptul că în mașină sunt mai mult de trei persoane.

Persoanele au refuzat să semneze pretinsul proces verbal întocmit lor de către persoane fără drept de a stopa persoane sau mijloace tehnice și aplica sancțiuni pe teritoriul localității Cocieri.

La locul incidentului s-au adunat peste 20 de persoane (reprezenți ai APL, veterani de război, simpli cetățeni și reprezentanți ai poliției constituționale) indignați de faptul acțiunilor abuzive și agresive ale unor persoane neidentificate și fără împuterniciri legale în localitatea Cocieri.

Promo-LEX reiterează [Apelul Asociației cu privire la lichidarea impedimentelor în libera circulație instalate și menținute ilegal de către administrația regiunii transnistrene în localitățile Corjova și Cocieri](#) și cheamă autoritățile

constituționale să asigure securitate și siguranță locuitorilor din Zona de Securitate, inclusiv prin condiționarea retragerii imediate și necondiționate a tuturor posturilor instalate în mod abuziv și nejustificat de către administrația regiunii transnistrene a Republicii Moldova.

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Galerie foto:

www.promolex.md

www.promolex.md

www.promolex.md

www.promolex.md

www.promolex.md